РІК XVI. Ч. 11 (183)

ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

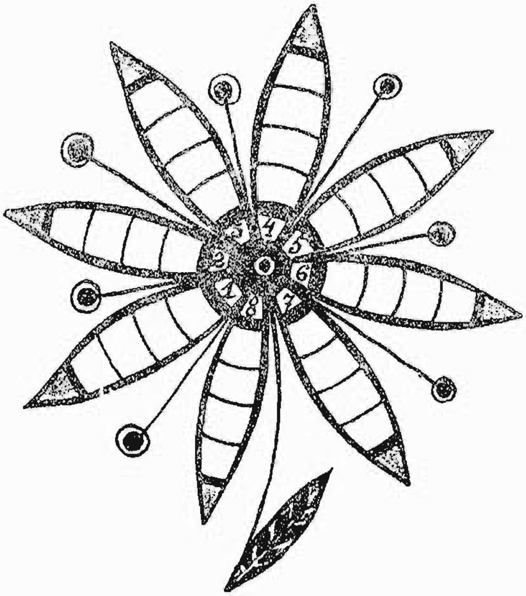
THE RAINBOW • A CHILDREN'S MAGAZINE

ЛИСТОПАД 1969

ЗАГАДКИ Й РОЗВАГИ

КВІТКА-ЗАГАДКА

У пелюстках цієї квітки захована назва одного з місяців у році. А який це місяць — дізнатеся, коли впишете в пелюстки квітки вісім слів, кожне з п'яти буков. Букви треба вписувати від середини квітки назовні. Вписані на кінці пелюсток останні букви дадуть розв'язку загадки.

Значення слів такі: 1) Назва матеріялу, з якого роблять ножі, рейки, машини. 2) Назва скуйовдженого, нечесаного волосся. 3) Спортова гра. 4) Назва вітрів, що віють у південній Азії. 5) Робимо з борошна (муки). 6) Чоловіче ім'я. 7) Вживається для чищення зубів. 8) Назва людини, що живе поруч нас.

ЗАГАДКИ-ЖАРТИ

1) В якій клітці не тримають птахів, ні звірів?
2) З якої посудини не можна нічого з'їсти?
3) На що схожа половина яблука?

ЩО ЦЕ?

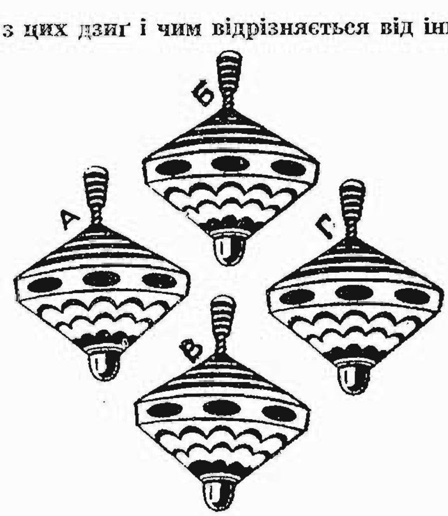
Десять пальців, а нігтів нема.

ЩО ЦЕ?

Ані рота, ні щоки,
Тільки гострі три зубки —
Як тарілку зустрічає,
Все із неї забирає.

ЧИ ВИ КМІТЛИВІ?

Котра з цих дзиґ і чим відрізняється від інших?

ЩО БУДЕ?

Що буде, коли до одного слова впишемо одну букву?

На ній побачиш низини і гори,
і ріки, й море.
Та букву „в" впиши усередину —
то матимеш звірину.

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК у „ВЕСЕЛЦІ" за ЖОВТЕНЬ ц.р.: ВЕСЕЛІ ПИТАННЯ-ЗАГАДКИ: 1) Коса. 2) Огірки. 3) СЛИмак. 4) БАрани. 5) ПОрічки. 6) ЗАслони. **ЧИ ВМІЄТЕ РАХУВАТИ?** 1 x 2 + 3 x 4 x 5 = 100. **МАГІЧНИЙ КВАДРАТ:** Вистава. Тарілка. Вакації. **ЗАГАДКА.** Пилка.

ВЕСЕЛКА
ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ
THE RAINBOW · A CHILDREN'S MAGAZINE

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода" заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колеґія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Річна передплата становить у ЗСА — 4.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Ціна окремого числа — 40 центів. Ціна подвійного числа — 60 центів.

Обкладинка роботи Я. Гніздовського.

"THE RAINBOW" — "VESELKA"
Published monthly, except June to September Bi-monthly
at Jersey City, New Jersey
81-83 Grand Street — Jersey City, N.J. 07303
Subscription $4.00 per year.
Entered as Second Class Matter at Jersey City, N.J.

Фото на обкладинці: Друзі

„ЗАВЖДИ ВІРНИЙ ЛЕВ НА СТОРОЖІ"

Герб Львова

Львів — це одне з найкращих і найбільших міст України. Це столиця західньоукраїнських земель. Заснував Львів король Данило Галицький для свого сина Льва в половині XIII століття. За сімсот років існування Львів пережив понад тридцять воєн і сорок пожеж. Нападали на нього поляки, татари, турки, шведи, німці. В останній світовій війні загарбали його московські большевики. Але Львів ніколи не дав себе підкорити ворогам і завжди залишався українським. За свою хоробрість і непохитність Львів здобув собі назву „завжди вірного лева на сторожі". Герб міста Львова став гербом усієї Галицької землі.

Після довгого польського панування, у жовтні 1648 р. війська гетьмана Богдана Хмельницького під проводом полковника М. Кривоноса здобули Львів. Потім запанували тут знову поляки, а згодом Австрія.

Після розвалу Австрії в першій світовій війні владу у Львові й у Галичині взяли в свої руки українці. На вежі львівської ратуші замаяв синьо-жовтий прапор, сповіщаючи світові, що після довгої неволі відновилася давня Українська Держава. Після нерівної боротьби з поляками Львів і Галичина попали в польську неволю. У другій світовій війні Львів опинився під німецькою окупацією, а згодом попав під панування московського большевизму.

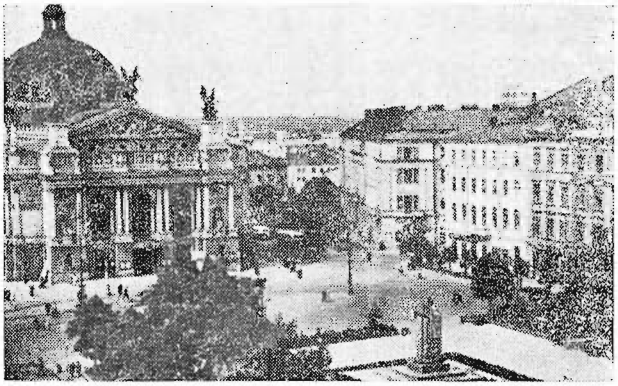
Львівська ратуша. На її вежі замаяв синьо-жовтий прапор дня 1-го Листопада 1918 р. на знак відновлення Української Держави.

Теперішній Львів нараховує понад 500.000 населення. Місто розкинене на пагорбах і потопає в зелені. У Львові багато парків. Найбільші — це Стрийський парк і парк Івана Франка перед будинком Університету. Так само на місці Княжої Гори, де стояв замок, красується великий парк „Високий Замок".

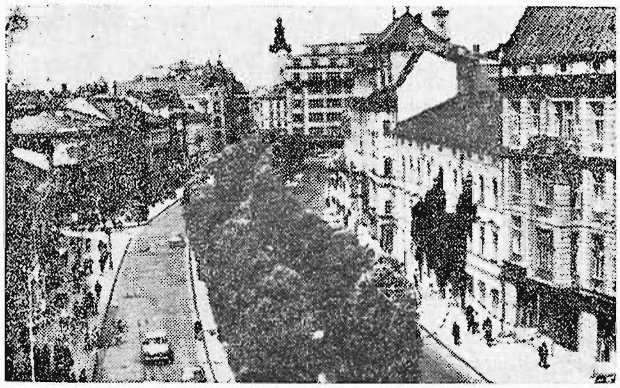
У Львові багато церков. Зокрема заслуговують на увагу катедра св. Юра, осідок галицьких митрополитів, та Успенська церква з вежею Корнякта й дзвоном „Кирилом". Є тут також багато висо-

Середмістя Львова. Направо вежа ратуші, наліво вежа Успенської церкви.

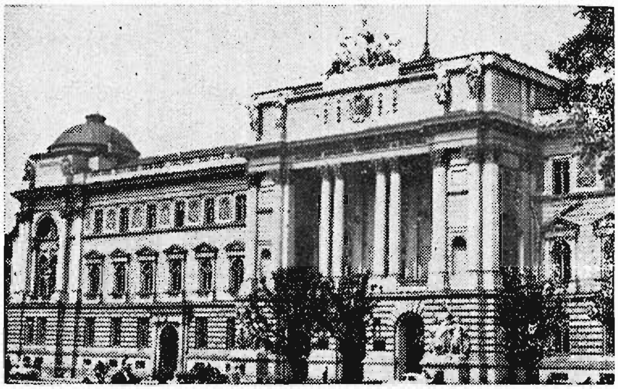
Театр Опери й Балету.

Бульвар Тараса Шевченка.

ких шкіл — університет ім. Івана Франка, політехніка, сільськогосподарська й лісова школа, ветеринарна академія, висока торговельна школа, школа мистецька й музична.

У центрі міста на великій площі красується будинок театру опери й балету поставлений українським архітектом Горголевським. У цьому театрі виступали славні українські співаки — Олександер Мишуга, Соломія Крушельницька, Модест Менцінський, Михайло

Університет ім. Івана Франка.

Голинський. Співав тут і Енріко Карузо. Під час німецької окупації тут грав український театр під керівництвом Володимира Блавацького. Існує теж драматичний театр.

Головна залізнична станція належить до найкращих такого роду споруд в Европі. Збудував її архітект-українець Левинський.

Пам'ятник І. Франкові перед будинком університету.

Багато у Львові музеїв — історичний, етнографічний, природничий, церковного мистецтва (заснований митрополитом А. Шептицьким), картинна ґалерія, музей українського мистецтва, промисловий.

Згадати треба й два цвинтарі — Личаківський та Янівський. На обох спочивають борці за волю України, що полягли в боях з поляками за Львів. На Личаківському цвинтарі похований Іван Франко. На його могилі стоїть нагробник-пам'ятник роботи скульп-

Площа Ринок. Позаду будинок Т-ва „Просвіта".

тора Сергія Литвиненка, що помер недавно в Ню Йорку.

До московської окупації існували у Львові різні українські товариства, установи й організації.

Галицька площа. На дальньому пляні — вежа Корнякта.

Прийде час і Львів стане знову вільний у давній своїй славі й блиску.

В. Б.

ВІТЕРЕЦЬ

(Ілюстрація Ю. Козака)

Вітер-вітер-вітерець
Залетів під комірець,
Комірець Миколи,
Як ішов до школи.

Вітер-вітер-вітерець,
Жартівливий пустунець
Шапку збив на вуха
І сміється-дмуха.

Вітер-вітер-вітерець
Скинув білий папірець
І полинув далі,
Причепивсь до Галі.

Віє прямо їй в лице,
Не пита, чи любо це,
Смикає за стрічки
Кісок невеличких.

Хустку зняв із голови,
Крикнув Галі: „Гей, лови!"
І подавсь до лісу
Вітерець гульвіса.

Д і м а

ОСІНЬ

Там, де було просо,
Вже лежить рілля.
Ходить осінь боса
По сумних полях.

В далеч втопиш очі,
Темно, не пройти . . .
І гудуть щоночі
В темряві дроти.

Вітер в сад заскочив,
Щоки враз надув
І зірвав листочок
В пізньому саду.

Закрутив над тином,
Мов не мав жалю,
І з розгону кинув
Просто на ріллю.

Дмитро Ч у б

Пояснення-словничок: **п р о с о** — рід збіжжя (millet); **р і л л я** — зоране поле (tillage); **в т о п и т и о ч і** — пильно вдивлятися; **щ о к а** — cheek.

НЕДАЛЕКО ЗИМА

Вітер плаче, вітер виє,
Дощ осінній дрібно сіє,
Жовкне листя, в'януть квіти,
Скрізь калюжі поналито.

І ніде не видно пташки,
Ані бджілки, ні комашки,
І метеликів нема —
Недалеко вже зима!

К. П е р е л і с н а

ПОЕТ, ЩО ЛЮБИВ ДІТЕЙ

Напевне не одне з вас, діти, чуло й уміє напам'ять гарний віршик про хлопчика, що „взувся в чобітки, одягнувся в кожушинку, сам запрягся в саночки і поїхав по ялинку." Не одне з вас скаже: Та це ж „Ялинка", написав її поет Олесь!

Не тільки „Ялинку", але чимало інших гарних віршів, казок і п'єсок написав Олександер Олесь - Кандиба для українських дітей. Дуже цікаві його п'єски-казки для дитячого театру, як от „Івасик Телесик", „Лисичка, Котик і Півник", „Солом'яний бичок", „Кирило Кожем'яка" й інші. Особливо любив Поет молодших дітей і тому написав для дитячих садків сценки „Бабусина пригода", „Бабуся в гостях у ведмедя", „Ведмідь в гостях у Бабусі" (дві останні друкувалися в „Веселці"). Написав теж віршоване оповідання „Гриціві курчата" й „Водяничок" (друкувалися у „Веселці").

Найкращий подарунок, яким обдарував Олександер Олесь українських дітей і молодь — це віршована історія княжої України п. н. „Княжі часи".

Незабаром почнемо друкувати у „Веселці" дві п'єски Олеся „Кирило Кожем'яка" й „Лисичка, Котик і Півник".

Олександер Олесь (його справжнє прізвище Кандиба) народився й довго проживав в Україні, але покинув Рідний Край, коли там запанував московський большевизм. Помер Поет на чужині в чеській Празі, двадцять п'ять років тому.

Б. Д.

Олександер ОЛЕСЬ

ПОЧАТКИ КИЄВА

Над Дніпром широким, вільним,
Де луги й степи цвіли,
Наші прадіди поляни
Оселились і жили.

Хлібороб робив у полі,
Пас пастух корів, овець,
З луком, з стрілами гнучкими
По лісах ходив ловець.

Пишно квітла Україна —
Повно всякого добра.
Як в раю, жили поляни
Понад хвилями Дніпра.

А коли сусід лінивий
Заздрив силі багача,
Вміли наші показати
Обосічного меча.

І віки нога ворожа
Не ступала на наш лан.
Всі сусіди шанували
І боялися полян.

. . . Де стоїть тепер наш Київ,
Там була сама гора,
Жив там першим Кий з Хоривом,
Щек та Либедь — їх сестра.

Над самим Дніпром на горах,
Огороджений з боків
Ровом, мурами, валами,
Київ виріс і розцвів.

На сторожі коло нього,
Наче батько, став Дніпро,
Наче батько сину, ніс він
З півдня й півночі добро.

І здавалось, Україна
Буде квітнути віки,
І здавалось, всі народи
Їй сплітатимуть вінки.

Володимир ПЕРЕЯСЛАВЕЦЬ

ХАЙ НЕ БУДЕ В НАС НІКОГО...

Любі друзі! Вже ізмалку
Ми про це всі добре знаєм,
Що зовемось українці
Й українських предків маєм.

Батько, мати, брат, сестричка
І всі інші члени роду,
Всі належать до одного
Українського народу!

Бо родитись українцем —
Це велика честь і слава,
Рідний край свій полюбити
Найважніша всім це справа.

Між Карпатами й Кавказом,
Прип'яттю і Чорним морем
Український славний нарід
Всі замешкує простори.

Там пливуть глибокі ріки,
Там шумлять степи безкраї,
Стрункі гори пнуться в хмари,
Синьооке море грає.

Буйне збіжжя колосисте
На врожайних спіє ріллях.
Є у надрах сіль і нафта,
Віск, залізо і вугілля.

Українці й українки
Всі кохають до загину
Предківську преславну землю,
Нашу рідну Україну.

Але, щоб свою цю землю
Міцно-щиро покохати,
Треба все її минуле
Добре вивчити-пізнати.

Треба знати те, як предки
На землі цій проживали,
Як її грудьми своїми
Боронили, заступали.

Як за волю і за долю
Йшли у бій, як на забаву,
Здобували собі рани,
Україні рідній славу.

Як невпинно працювали
І боролися завзято,
Щоб була їх Україна
Завжди дужа і багата.

Хай не буде в нас нікого,
Батька, неньки, ні дитини,
Що не вміли б розказати
Про минуле України.

КУТОК ЮНИХ АВТОРІВ

Я МАЛЕНЬКА УКРАЇНКА

Я маленька українка —
Треба всім це знати,
Українець є мій тато,
Українка — мати.

Українкою вродилась,
Українка буду,
Та про рідну Україну
Ввік я не забуду.

Богові за Україну
Буду я молитись,
Щоб кайданами їй скутій
Волі доступити.

Хай же нашу рідну мову,
Церкву і звичаї
Заховати в серцях наших
Бог нам помагає!

Уляна Федасюк,
Берклі Гай, Н. Дж.

ВЕСЕЛОЧКА
СТОРІНКА ДЛЯ МАЛЯТ

УЧЕНЬ

(Ілюстрація Ю. Козака)

Я ходжу тепер до школи,
Вчуся літери читати,
Та буквар такий великий,
І тих літер так багато!

Я їх всіх ще не навчився —
Половини ще не знаю,
Але баба, мама, тато
Де завгодно прочитаю!

Я хотів би вже скоріше
Всі ті літери завчити,
Бо не можна все читати,
Як букварик не скінчити.

К. Перелісна

ВАНТАЖНЕ АВТО

(Ілюстрація Б. Божемського)

День-у-день це жовте авто
перевозить вантажі,
то нехай воно хоч завтра
відпочине в ґаражі.

А тоді водій Тарас
прийде гратися до нас.

Г. Чорнобицька

УСМІХНИСЯ!

ЩОБ ТАТО НЕ ПОПСУВАВСЯ

Ганнуся не вміє чемно бавитися ляльками — відриває в них ручки або ніжки.

— Гляди, Ганнусю, попсуєш ляльку! — остерігає мама.

На другий день уранці Ганнуся побачила, як тато робив гімнастичні вправи, вимахував руками й ногами.

— Татусю, — сказала дівчинка, — тільки прошу не попсуватися!

Текст: Роман ЗАВАДОВИЧ

Ілюстрації: П. ХОЛОДНИЙ

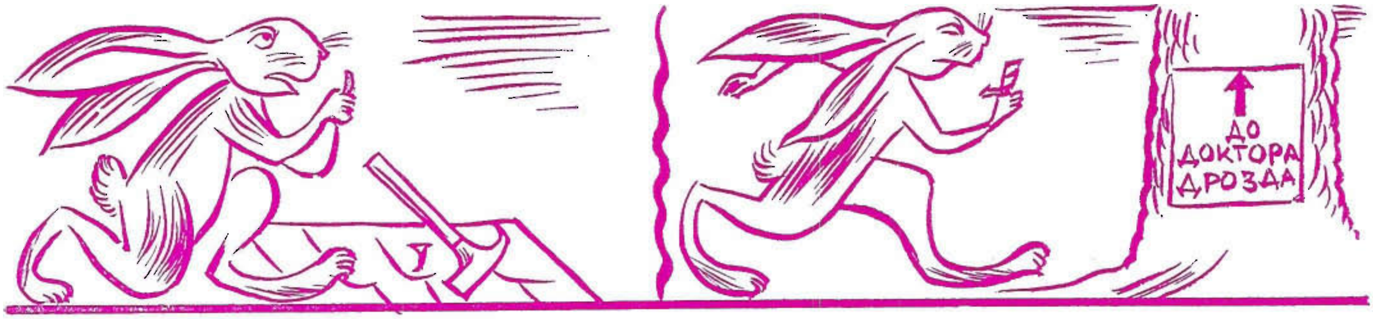
ГОЦА ДРАЛА

Зажурилась Гоца: — Ах,
Протікає в мене дах . . .

— Друзі, — кличе Гоца з хати, —
Хто з вас вміє поладнати?

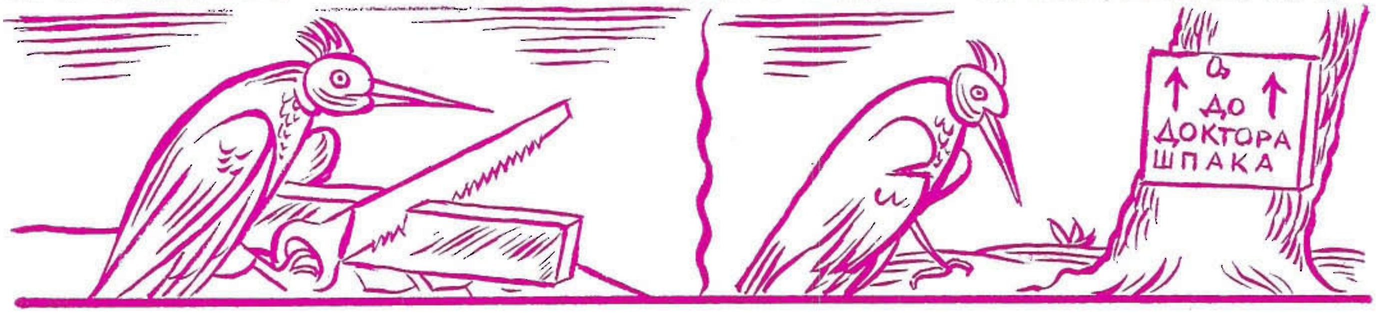
З поля, з лісу, з-за гори —
Звідусюди йдуть майстри.

Та й майстри ж не будь-які,
Всі досвідчені, меткі.

Яць у всім знавець — бувалець,
Стук не в цвях, а просто в палець.

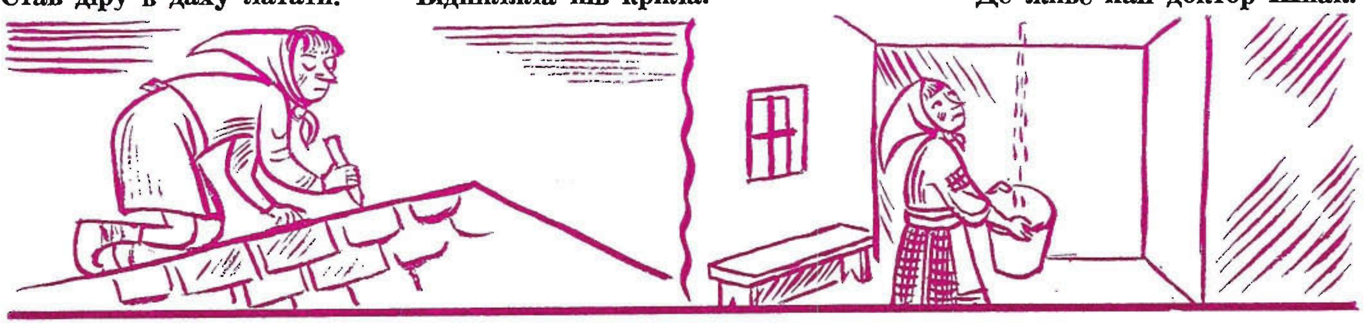
З криком Яць побіг у ліс,
Де живе пан доктор Дрізд.

Вискочив на хатку дятел,
Став діру в даху латати.

Та несправна щось пила,
Відпиляла пів крила.

Пішечки йде неборак,
Де живе пан доктор Шпак.

Каже Гоца: — Йде зима!
Поладнаю все сама.

Тут прибила, там заткала —
Геть усе понаправляла.

Мов новий дашок той став,
Аж три дні . . . не протікав.

Володимир МАЦЬКІВ

СОБОР СВЯТОЇ СОФІЇ В КИЄВІ Й У РИМІ

На 1969 рік припадає кілька роковин важливих подій в історії України, що сталися в її столиці, Києві. Київ — це одно з найстарших і заразом найкраще місто на Сході Европи. Найновіші досліди вказують, що Київ засновано у V або на початку VI століття.

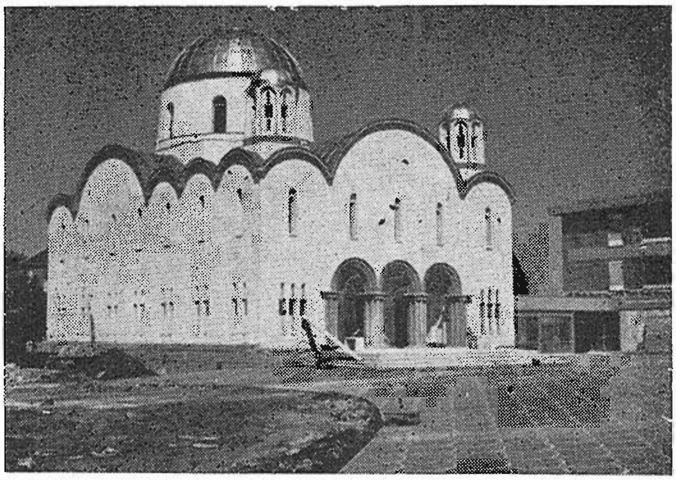
У 1919 році, рівно 50 літ тому, тут відбулось урочисте проголошення з'єднання всіх українських земель в одну незалежну українську державу. Ця урочистість відбулася на площі св. Софії перед собором-катедрою св. Софії Божої Премудрости.

Софійський собор у Києві.

Старовинна катедра св. Софії — це дуже важлива пам'ятка нашого славного минулого. Про неї писав колись наш літописець, преподобний Нестор, що „їй не було пари" в цілій Східній Европі. Побудував її володар Руси-України, великий князь Ярослав, прозваний Мудрим. Його називали „тестем Европи", бо повіддавав своїх дочок заміж за видатних володарів тодішньої Европи.

Розпочалася ця будова 1037 року, через два роки після смерти Ярославового батька, Володимира

Собор св. Софії в Римі.

Великого. Будували церкву досить довго, опісля Ярослав наказав прикрасити її численними малюваннями — фресками й мозаїкою, а також золотом, сріблом та численними іконами.

Хоч від того часу минає вже 950 літ, церква стоїть до сьогодні. Однак, її вигляд трохи змінений, бо кілька разів її обновлювано та перебудовувано. Спочатку вона займала поверхню 43 на 38 ярдів. Всередині було 12 стовпів-колон, які розділяли церкву на 5 частин-нав. На стовпах спочивало склепіння, а на ньому було 13 веж-бань, що мали людям нагадувати Ісуса Христа і 12 апостолів. Стіни були вкриті численними образами святих. Були також портрети князя та його родини. Такі малюнки на стінах звуться фресками. Вони дуже тривалі. Були ікони, складені з малих різнобарвних камінчиків. Такі образи називаються мозаїкою. Вони також дуже тривалі.

Катедра св. Софії була свідком багатьох подій, але зазнала вона і руйнувань. У 1169 р., якраз 800 літ тому, напав на Київ суздальсько-московський князь Андрій Боголюбський, пограбував катедру і дуже її знищив. У 1240 р. зруйнували її татари, що тоді вперше напали на українські землі. Згодом свої люди її відбудували, але з бігом часу вона поволі старілась. Тоді її знов обновляли й перебудовували. При її обнові багато трудився київський митрополит Петро Могила, а потім гетьман Іван Мазепа.

Під час цих перебудовань багато давніх малюнків прикрито свіжою фарбою та вапном. Одначе в новіші часи почали відслонювати ті малювання, що їх виконано за часів Ярослава Мудрого. Багато туристів, що приїжджають з Америки та

з інших країн в Україну, подивляють ці прегарні мальовання, а заразом пізнають високу культуру наших предків з-перед тисячі літ.

У храмі св. Софії стоїть саркофаг-домовина князя Ярослава Мудрого. Це велика скриня, вирізьблена з мармуру. Зверху вона прикрашена різьбою. Біля собору стоїть прекрасна вежа-дзвіниця. Її дзвони голосно вітали проголошення української державности 22 січня 1918 р. і української соборности 22 січня 1919 р.
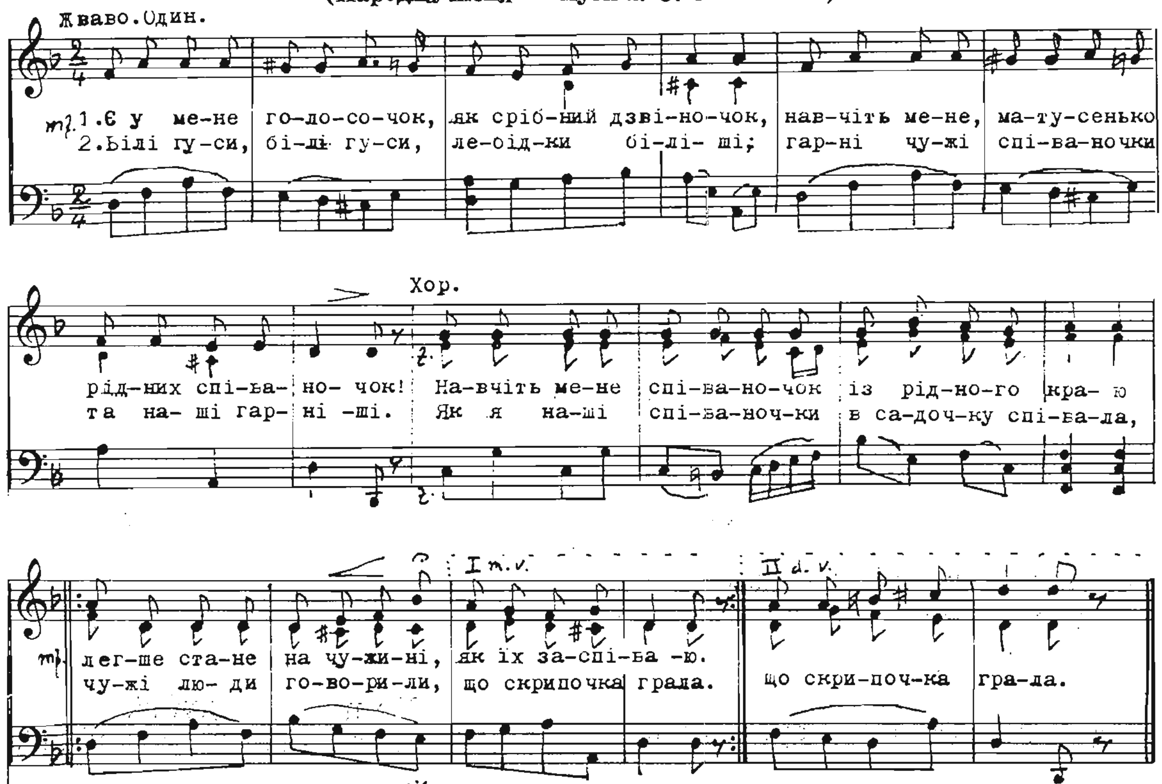
Через те, що собор св. Софії в Києві московсько-большевицька влада обернула на музей, Верховний Архиєпископ Йосиф Кардинал Сліпий здвигнув новий храм св. Софії в столиці християнства — Римі. Величаве посвячення цього храму відбулося в днях 27 і 28 вересня ц.р. Довершив його Верховний Архиєпископ з участю всіх українських католицьких єпископів, десятків священиків та 5-тисячної маси прочан, що прибули до Риму з усіх країн вільного світу. На посвяченні був Святіший Отець Папа Павло VI в оточенні багатьох кардиналів і представників Ватикану.

Прийде час, коли й св. Софія київська стане знову храмом Божим у вільній Україні і тут будуть відправлятися богослуження так, як це було за княжих і козацьких часів, за вільної Української Держави. Цю надію, що „скінчиться неволя й засяє світло волі", висловили в своїх промовах Верховний Архиєпископ і Святіший Отець.

Літописець — хронікар (chronicler, annalist); преподобний — reverend; тесть — father-in-law; мальовання — малюнок, картина, образ; ікона — образ святого; склепіння — arch, vault; вапно — lime, calx.

СПІВАНОЧКА

(Народна пісня — музика О. Залеського)

Є у мене голосочок,
Як срібний дзвіночок;
Навчіть мене, матусенько,
Рідних співаночок.

Навчіть мене співаночок
Із рідного краю,
Легше стане на чужині,
Як їх заспіваю.

Білі гуси, білі гуси,
Лебідки біліші;
Гарні чужі співаночки,
Та наші гарніші.

А я наші співаночки
У садку співала,
Чужі люди говорили,
Що скрипочка грала.

Олекса СТЕФАНОВИЧ *Ілюстрації Галини МАЗЕПИ*

ІВАСИК-ОРЛИК

(Казка)

I

**Був собі хлопчик Івасик.
Йшла Івасикова мати
Снопи в'язати, —
Взяла Івасика з собою.**

**Поклала його під копою:
„В холодочку,
в сповиточку,
спи у спокою," —
відійшла — та й за перевесло...**

**А до дитини орла принесло.
Надлетів скоб,
хлопчика — в дзьоб
і поніс в ліс.
Приніс його в кубло
орлиці під крило:
„Сиди
й гляди,**

**а я лечу на пасіку
принести меду Йвасику."
. . . І росло маленя
Як орленя.**

II

**Якось у тому лісі козаки,
За день втомившися таки,
спочинок держали,
коней попасали.
Нараз — межи гілляч —
неначе плач.
„Це пугач на дубі".
„А ти полізь но та побач".**

**І не пройшла й хвилина,
як той із дуба їм гука:
„Та це дитина, любі, —
і то орлина,
а не яка!"**

**Забрали знайду —
і гайда!**

Що це Івасик — не знали,
а що лежало між орлят,
як між братами брат,
то орликом назвали.
І дійсно, хлопченя
було, як орленя —
лиш підросло крапельку,
давай йому коня,
давай шабельку . . .

Отак
з маленького Іваска
— каже казка —
Став козак.

Пояснення-словничок: **сніп** — в'язка зжатого збіжжя (sheaf); **в'язати в снопи** — to bind into sheafs; **копа** — шістдесят снопів, складених разом у стіжок (60 sheafs); **в сповиточку** — у пелюшках (swaddle); **перевесло** — сполучені разом стебелини збіжжя, що ними наче мотузком обв'язують сніп (straw band, wisp of straw for tying sheaves); **скоб** — рід орла (eagle); **кубло** — гніздо (nest); **пугач** — нічний птах з родини сови (horned owl); **знайда** — знайдена дитина (foundling)! **гайда** — тут: рушити в дорогу (forward! march!); **крапельку** — трішки, дещо (little bit).

Мирослав ПЕТРІВ

СЕРДИТА ХМАРИНА

Усміхатися до Ромця
Всі навчилися від сонця —
І поля,
Сади,
Левади,
Сині гори в далині,
А одна хмарина чорна —
Ні.

Ой, хмарино, схаменись
І до Ромця усміхнись,
Ввічливости ти від сонця
Вчися, вчись!

Сердилася темна хмарка,
Дужче ще чорніла,
Та з промінчиком зустрілась —
Враз позолотіла.
А як з сонечком зустрілась,
То уся здригнулась —
Ха-ха-ха!
Хо-хо-хо! —
Ромцеві всміхнулась.

Пояснення-словничок: **схаменутися** — опам'ятатися (to collect oneself, to change one's mind); **ввічливість** — courtesy, gallantry; **позолотіти** — to become gilded.

Іван КЕРНИЦЬКИЙ

СНІГІВЧИКИ

Як малого Борисика вивели вперше надвір показати зиму, він, з великого дива, вспів тільки розкрити малиновий ротик і скрикнути: — Ой!

Потім простягнув ручки до сніжинок, що линули з неба срібним роєм, і, показуючи їх сестрі Оксанці, щасливий і розрадуваний, лепетав:

— Біле-біле-біле! Багато-багато!

Потім було ще більше радости з тим „білим”, що сідало срібними метеликами Борисикові на шапочку, сипалось за ковнір плащика, розпливалося по гарячому від зворушення личку. Борис переконався, що це „біле” — м'якеньке, як перинка, і розмашисто падав на сніг, приказуючи при тому „бусь!” — і котився потім з горбочка, неначе біла, снігова кулька, тільки рожевий носик стирчав, як морковиця.

Оксанці ледве вдалося припинити цю забаву і запровадити братчика до хати. І хоч він був тепло зодягнений, проте промочив на снігу ноги і трішки „закатарився”. Йдучи до ліжечка, пчихав, кахикав і личко в нього пашіло, але, засипляючи, не забув заспокоїти маму:

— Рисик не буде хворий! Рисик — козак!

Все ж таки на другий день ранком мама вже не пустила „козака” на сніг.

— Надворі холодно, — казала, — і Борисик змерзне на качанець. Ввечері приїде татко з праці і привезе Борисикові дуже гарні снігівчики. Тоді ми Борисика узуємо і поведемо на прохід.

— Нігівчики? . .

— Так, снігівчики.

Для Борисика було це цілком нове і доволі скрутне слово, але він його полюбив і вже цілий день тільки й було в нього мови, що про „нігівчики”.

Ввечері тато не забарився і справді привіз синочкові чудові снігівці, подібні до індіянських „мокасин”, з білого, теплого сукна, нашивані синім і червоним кружевом, набиті блискучими цвяшками . . .

Побачивши їх, Борисик скрикнув:

— Нігівчики!

І притиснув до серця, як найбільший скарб.

З трудом удалося мамі й татові переконати Борисика, що снігівці не на те пошиті, щоб їх носити в руках, як ляльку, але треба взути їх на ноги, щоб ніжкам було тепліше. Коли, нарешті, його взули — вийшов інший клопіт: Борисик тепер ніяк не хотів іти надвір!

✝

Дорогі Читачі! Помоліться за спокій душі колишнього передплатника й читача „Веселки”, доброго пластуна

бл. п. БОРИСА ДРАГАНА,

сина головного редактора видавництва „Свобода”, що видає й „Веселку”. Бл. п. Борис помер 20-го вересня ц.р. на сімнадцятому році життя.

— Надворі холодно, — казав, — і нігівчики змерзнуть на качанець. Рисик не хоче, щоб нігівчики змерзли. Рисик буде ходити по хаті.

І почалася забава! Почалась шалена біганина по всіх кімнатах, по всіх кутках. За першим разом, очевидно, малий пошпортався і бебехнув на підлогу, бо ще не звик бігати в снігівцях. Але не збентежився тим ні трохи, це ж було тепер постійне його зайняття — падати і вставати, а коли часом вдарявся сильніше об стіл чи об крісло, то тільки легенько кривився і швиденько говорив:

— Рисик не плаче! Рисик — козак!

Ну, прийшла пора йти до ліжечка, а тут Борисик не може розстатися з своїми „мокасинами”. Хоче, щоб „нігівчики” спали разом із ним. Прийшлося хоч на половину задовольнити його бажання і покласти снігівці на столику, біля ліжечка, щоб „спали” близько нього.

Вранці Борисик встає і зразу узуває свої снігівці, просто на босі ноги.

— Ти малий чудачок! — сміється з нього сестра Оксана. — Як не мав снігівчиків, то рвався надвір, на сніг. А тепер маєш — і сидиш в хаті.

А мамуся каже Оксанці:

— А ти не смійся з братчика. Він ще дитина...

Оповідання Івана Керницького „Снігівчики” було вперше надруковане в нашому журналі в 1955 році і присвячене тоді заледве дволітньому, — нині вже покійному, — Борисові Драганові (правдива подія з його дитинства).

ЩО ЧИТАТИ?

У довгі осінні й зимові вечори діти будуть читати книжки й поповнювати свої домашні бібліотеки новими виданнями. Тепер добра для цього нагода. На книгарських полицях появилися нові, гарні, кольорові книжки для дітей молодшого, середнього й старшого віку.

Діти молодшого віку з цікавістю оглянуть образки й прочитають для науки й розваги „А б е т к у в е с е л е н ь к у д л я д о р о с л и х і м а л е н ь к и х" поета і письменника Леоніда П о л т а в и. Діти знають його писання з „Веселки" і читали його раніше видані книжки. „Абетку" видала Централя Спілки Української молоді (СУМ). До кожної букви української абетки поет написав легенького веселого віршика, а маляр П. С и д о р е н к о зробив ілюстрацію. Читаючи текст і оглядаючи ілюстрації, діти легко засвоять собі окремі літери.

Інша весела книжечка для дітей середнього й старшого віку, це „М а р у ш к а - Ч е п у р у ш к а й Л е с ь - П о б і г д е с ь" Романа З а в а д о в и ч а з ілюстраціями Л. Г у ц а л ю к а, Е. К о з а к а й Ю. К о з а к а. Обкладинку виконав Ю. К о з а к. Крім комічних пригод забудькуватого й розгубленого Леся, в збірці вміщені модернізована казка про Івасика Телесика і веселі оповідання про Петруся, що став зеброю, та про хворого автобуса, що раптом подужав і повеселішав... А як і чому — прочитайте!

„Н а п р о в е с н і" Олени Ц е г е л ь с ь к о ї — це збірка, що складається з восьми оповідань і казок про дітей і звірят. Збірка має кольорові ілюстрації Ю. К о з а к а, М. М и х а л е в и ч а й П. Х о л о д н о г о. Обкладинка роботи Ю. К о з а к а. Цю збірку прочитають з цікавістю діти кожного віку. Зокрема для менших дітей призначені оповідання „Вивірка Пуся" та „В біді пізнати приятеля'.

Історичні оповідання Леоніда П о л т а в и для середніх і старших школярів мають назву „М а л и й д з в о н а р з К о н о т о п у". Цей дзвонар — це хлопчик Павлик. Своєю відвагою, кмітливістю й посвятою він врятував від ворога місто Конотіп, яке облягали москалі за часів гетьмана І. Виговського. Інші оповідання у цій збірці: „Батько", з часів гетьмана І. Мазепи, „Перший закон дружби", про хлопчика Петруся й собачку Плотаря, які допомагали воякам УПА (Українська Повстанська Армія) в боротьбі проти московських большевиків. Про те, як Петрусь і собачка подружились та яких вчинків доконали — довідаєтеся з книжечки. Останнє оповідання з часу другої світової війни „Людина, що з неба впала", про дівчинку Марійку, хлопчика Василька та раненого канадійського летуна.

Усі збірки, крім „Абетки", видало ОПДЛ (Об'єднання Працівників Дитячої Літератури).

В. Б.

ЗЕЛЕНИЙ ҐНОМ

Жовта осінь за вікном,
вітер дмухає,
а у нас зелений ґном
байку слухає.

Ґном колись у лісі жив
під ялинкою,
а тепер він подружив
із Яринкою.

От сидить зелений ґном
біля донечки,
втер борідку рукавом,
склав долонечки.

І дідусь до них присів
на кріселечко,
гарну байку розповів
із „Веселочки",

Як ходили Ромтомтом
з Гоца-Дралою.
І сказав зелений ґном:
— Я не жалую,
Хай же дружить Ромтомтом
з Гоца-Дралою.

Л. Г а д а й

Сценарій і текст: Р. ЗАВАДОВИЧ
Scenario and story: R. ZAVADOVYCH

Ілюстрації: П. ХОЛОДНИЙ
Illustrations: P. CHOLODNY

БОГДАН, КОЗАК-ХАРАКТЕРНИК — ІСТОРИЧНА КАЗКА
BOHDAN, KOZAK-SORCERER — UKRAINIAN TALE

РОЗДІЛ LXIV: ЗМОВНИКИ

CHAPTER LXIV: THE CONSPIRATORS

Богдан дивувався: смерклося, а Данчик не приходив . . .

It was getting dark and Bohdan was wondering that Danchyk had not yet returned . . .

Богдан вийшов на ґанок, і в цю мить щось заворушилося в недалекому кущі.

As Bohdan stepped out to the balcony, he heard something move in the bushes.

— Хто це? — запитав Богдан, і з куща відповіло: — Ваш джура схоплений! У льоху! Рятуйте його!

"Who's there?" Bodan asked. A voice whispered from behind the bush: "Your page has been caught. He's in the dungeon. Save him!"

За хвилину Селім провадив Богдана темною алеєю саду.

Soon Selim was leading Bohdan through a dark alley of the garden.

— Чого мовчиш? Говори всю правду або смерть тобі! — бурмотіли викрадачі.

"Speak out or we'll kill you," the captors threatened Danchyk.

— Геть, враже! — крикнув Данчик і раптом штовхнув ближчого викрадача ногами з усієї сили.

"Get away from me," screamed Danchyk and kicked the nearest captor in the chest.

(Продовження буде)
(To be continued)